

Professionaliseringstraject interne begeleiding: pré-master

Dit professionaliseringstraject is gericht op intern begeleiders, zorg coördinatoren en andere begeleiders binnen onderwijs. In dit professionaliseringstraject staat het begeleiden van professionals bij het vormgeven van passend onderwijs aan alle leerlingen én het organiseren en coördineren van de ondersteuning aan leerlingen centraal. Dit sluit aan op de visie op begeleiden in het onderwijs die wij hanteren in navolging van *de landelijke beroepsgroep voor begeleiders in het onderwijs (LBIB)*, en stuurt aan op het vergroten van eigenaarschap van leerlingen en leraren/professionals.

De intern begeleider heeft een prominente rol binnen de organisatie van de school. Tot de verantwoordelijkheden behoren onder meer:

- het initiëren van vernieuwingen in de school/afdeling
- monitoren van processen als handelingsgericht- en opbrengstgericht werken
- begeleiding en ondersteuning van collega's bij het vormgeven van passend onderwijs
- het (leiden en) voeren van groeps- en leerling besprekingen
- Het voeren van gesprekken met ouders, collega's en externe contacten
- onderwijskundig leiderschap in samenwerking met het management, waaronder het coördineren en begeleiden van inhoudelijke vernieuwings- en veranderingsprocessen in de school.

Al deze werkzaamheden vragen aanvullende competenties op die van de leraar. Daarom is het belangrijk dat de intern begeleider een eigen beroepsstandaard, met bijbehorende functiebeschrijving en ethische code heeft gericht op de competenties die de LBIB heeft opgesteld voor begeleiders in het onderwijs.

In dit professionaliseringstraject sluiten we aan op- en maken we gebruik van de al aanwezige kennis en vaardigheden. De opleiding is geschikt voor zowel beginnende IB-ers of leraren die IB-er willen worden en in de gelegenheid worden gesteld opdrachten als (schaduw)IB-er uit te voeren.

Programma onderdelen:

Het professionaliseringstraject bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Mastermodule Gespreksvoering en begeleiden
2. Mastermodule Ondersteuning binnen passend onderwijs
3. Begeleiding en intervisie tijdens het traject.
4. Afsluitende presentatie van verworven competenties

De basis wordt gevormd door twee mastermodulen uit de master Educational Needs(MEN), specialisatie begeleiden. Deze twee masteronderdelen worden tot een geheel verbonden met behulp van intervisie en onderzoeksopdrachten in de praktijk. Het traject begint met het vaststellen van de eigen beginsituatie en het maken van een persoonlijk ontwikkelplan. De eigen professionele ontwikkeling wordt voortdurend gemonitord en in een aantal gesprekken voorgelegd aan de externe begeleider en de eigen leidinggevende.

De looptijd van het traject is één jaar voor de basis cursus.

De studielast en differentiatiemogelijkheden:

Het arrangement bestaat uit 15 bijeenkomsten (bij 2 mastermodulen) van 3 uur, die twee- of driewekelijks worden gegeven. De modules worden afgerond met een toets die bestaat uit een aantal prestaties (opdrachten en een reflectieverslag op uw verworven competenties). De studiebelasting van een mastermodule komt neer op **140 uur per module**. *De module wordt afgerond met een certificaat met 140 registeruren voor het lerarenregister.*

Indien gewenst kunnen de losse mastermodulen 'gestapeld' worden. Schrijft u in voor de master EN in het volgende studiejaar dan kunt u de afgeronde modules meenemen. Wilt u de verkregen resultaten voor langer tijd garanderen en vastzetten om op een later moment de master te volgen dan kan dat ook. Daartoe laat u één keer per studiejaar de gevolgde mastermodulen registreren bij de Hogeschool Utrecht tegen een onkostenvergoeding. De geregistreerde studiepunten blijven 6 jaar bewaard en geldig en kunnen bij het afronden van een master Educational Needs ingezet worden als vrijstelling.

Uw investering:

Kosten: €1750,- per persoon per jaar.

Een losse mastermodule kan voor €690,-* pp op een locatie van het Seminarium gevolgd worden.

Lesdag en lesplaats

De lessen worden gegeven op woensdagen van 16.30 – 19.30 uur

Lesplaats: één van de scholen

Inhoud:

Mastermodule gespreksvoering en begeleiding

Communiceren vanuit uw begeleidingsrol staat in deze module centraal. Hieronder verstaan we in deze module de gespreksvoering die collega's in hun professionele ontwikkeling ondersteunt. Het communiceren vanuit een begeleidingsrol hoeft geen aparte rol of functie binnen uw organisatie te zijn en kan onderdeel vormen van uw functioneren vanuit een andere functie, bijv. die van leraar.

U wordt uitgenodigd om u te verdiepen in verschillende aspecten van gespreksvoering in uw team en de rol die u hierin wilt innemen vanuit de behoeften van uw team, uw positie in de organisatie, uw visie en ambities en belangrijke kaders waaraan u zich wilt verbinden (zoals het beroepsprofiel). Tevens vragen wij u om specifieke gespreksvormen in uw praktijk toe te passen en samen met uw collega's te reflecteren op de opbrengsten hiervan. Om dit vorm te geven komen in deze module drie onderwerpen aan bod.

Het eerste onderwerp, groepsdynamica, is verkennend van aard. Het ondersteunt u in het ontwikkelen van competenties om eigenschappen en behoeften van uw team en uzelf te herkennen die van belang voor het professioneel functioneren als team.

Het tweede onderwerp, oplossingsgerichte gespreksvoering, betreft een specifieke vorm van communicatie die u uitdaagt om op bij uw team passende wijze in gesprek te gaan met een toekomstgerichte focus en vanuit een houding van waardering en vertrouwen in elkaar. Dit kan een zeer inspirerende manier van communiceren zijn voor het team.

Het derde onderwerp vraagt u om een specifieke manier van groepsleren te onderzoeken, ontwerpen en begeleiden: het leren door middel van intervisie. Centraal hierin staat het samen met collega's delen van lastige praktijksituaties. Een reflectieve houding en onderling vertrouwen zijn hierbij van belang.

We hopen dat deze onderwerpen, bronnen en oefeningen u voldoende concrete handvatten bieden om zich te ontwikkelen in uw communicatie vanuit uw begeleidingsrol en dat de drie onderwerpen tevens aanknopingspunten bieden om bij te dragen aan de kwaliteit van gespreksvoering in uw organisatie. Goede teamcommunicatie draagt immers direct bij aan goed onderwijs.

Mastermodule: Ondersteuning binnen passend onderwijs

De wet Passend Onderwijs stelt het onderwijs voor een groot aantal uitdagingen. Als zorgcoördinator, studentenbegeleider of de interne begeleider, werkzaam op middenmanagementniveau, vraagt dit om een andere rol- en taakopvatting en het maken van expliciete keuzes in afstemming op interne en externe procedures. Dit geldt zowel voor de verschillende vormen van (speciaal) basisonderwijs als het (speciaal) voortgezet onderwijs en het MBO.

Begeleiders zullen zowel een rol spelen bij de kwaliteit van de basisondersteuning als het coördineren van de extra ondersteuning in de vorm van een arrangement of het toeleiden naar bovenschoolse voorzieningen op regionaal, stads- of wijkniveau.

Deze keuzes en werkzaamheden hangen samen met het beleidsbepalend vermogen en de veranderbaarheid van de school of instelling op de verschillende niveaus. Tegelijkertijd maakt elke school voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs deel uit van een samenwerkingsverband, waarbij afspraken gemaakt zijn ten aanzien van de uitvoerende praktijk van Passend Onderwijs, de inzet van de financiële middelen en de verschillende procedures die doorlopen dienen te worden om extra ondersteuning aan te vragen of een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) te verkrijgen voor een leerling.

De rol, positie en taak van de begeleider in de eigen organisatie en de relatie tot de omgeving van deze organisatie staan in deze module centraal.

Deze aspecten hangen nauw samen met opvattingen binnen de eigen organisatie over:

- opbrengstgericht werken
- de oplossingsgerichte benadering (Berg & Szabo, 2006; Cauffman, 2009)
- het gehanteerde leerlingvolgsysteem
- het omgaan met de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen
- het maken en hanteren van groepsplannen
- actuele ontwikkelingen rond handelingsgericht werken (Pameijer & van Beukering, 2009 en 2014 VO)
- wetgeving
- inspectierapport
- passend onderwijs

- zorgplicht
- schoolondersteuningsprofiel
- referentiekaders
- handelingsgericht integraal indiceren
- arrangeren & indiceren binnen het SWV
- toelatingsverklaringen en grenzen van de school of organisatie

Deze onderwerpen zorgen voor een dynamische invulling van de module en voeden het besef dat de rol van de begeleider, in alle onderwijstypen constant in ontwikkeling is.

Daarnaast is er aandacht voor de taak om met andere specialisten in de organisatie af te stemmen en samen te werken. Vooral in het voortgezet onderwijs zien we dat een herijking van taken en het afstemmen van verantwoordelijkheden en werkzaamheden tussen mentoren, begeleiders, zorgcoördinatoren, zorgteams en externe betrokkenen gewenst is. Maar ook binnen het basisonderwijs ervaart de interne begeleider in toenemende mate dat hij/zij als een makelaar functioneert om zo alle mogelijkheden voor ondersteuning, binnen en buiten de school te kunnen benutten.

De rapportage van de inspectie en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband vormen een leidraad om de onderwerpen van een kader te voorzien.

Hebt u interesse?

Kom dan naar de **voorlichtingsbijeenkomst**: aanmelden via secretariaat@dewestfrieseknoop.nl

Datum: 22-05-2018
Tijd: 16.00 - 17.30 uur
Locatie: Kerkstraat 79, 1687 AM Wognum

Voor meer informatie:

Contactpersonen:

Marjan Plazier, onderwijsadviseur

marjan.plazier@hu.nl